

Врело

Као и суседно село Јасеновик тако је и Врело давнашње село чије црквиште указује да је егзистирало још у српском средњем веку. Турски попис 1498. године евидентирао га је под истим називом (Врело) као спахилук (зеамет) Ибрахим-бега из Ниша са 60 домова, 24 неожењена, 5 удовичких домова, 4 рајинске воденице (које раде пола године) и са давањима која износе 8.912 акчи. Према турском попису нахије Ниш из 1516. године, место је било једно од 111 села нахије и носило је исти назив као данас, а имало је 74 кућа, 6 удовичка домаћинства, 10 самачка домаћинства.[1]. Планински смештај и скровитост су вероватно разлог што о овом селу у каснијим вековима једва да има података, све до ослобођења од Турака. Крајем 19. века (1895. године) Врело је мање село са 33 домаћинства и 274 становника, а 1930. године у њему је живело 50 домаћинстава и 289 становника.

По ослобођењу од Турака атарска земља је коначно прешла у руке месних, већином задружних домаћинстава, али је било и заједничких (сеоских) терена под шумом и испашом. С распадом породичних задруга крајем 19. и почетком 20. века одвијао се процес уситњавања земљишта, а са постепеним укључивањем у тржишну привреду током прве половине 20. века, нарочито после изградње железничке пруге Ниш - Зајечар 1922. године, почела је знатно слабити шумско-сточарска, а јачати ратарска и непољопривредна оријентација (рад на прузи и радничко

запошљавање). Старо сеоско насеље боље је одговарало старим економским и друштвеним погодбама, а било је и ближе врелу (по којем је и добило име), али је било стешњено у долу. Поједина домаћинства почела су се од 1950/52. године измештати из старог насеља и лоцирати 1 км ниже и ближе друму и железничкој прузи; ускоро је на новој локацији никло ново насеље док је старо запустело. Истовремено, одвијао се и процес напуштања чисте пољопривреде преласком на градска занимања и мешовиту привреду. Године 1971. Врело је имало 6 пољопривредних, 67 мешовитих и 11 непољопривредних домаћинстава.

У насељу Врело живи 237 пунолетних становника, а просечна старост становништва износи 43,8 година (43,0 код мушкараца и 44,5 код жена). У насељу има 84 домаћинства, а просечан број чланова по домаћинству је 3,42.